

Весна Лашиновић

ДВЕ ИЗЛОЖБЕ И МОЗАИК ЗА ДВА ПОБРАТИМА

Између Дортмунда и Новог Сада налази се 1.462 km и четрдесет година блиске сарадње. Откако су постали побратими 1981. године, ова два града развијају различите облике сарадње, међу којима се веома често остварују размене културних садржаја: изложбе и узвратне посете ликовних уметника, сарадња између џез музичара, филмске пројекције...

Тако је у домену ликовне уметности, Дортмунд до сада био домаћин самосталних поставки следећих новосадских уметника: Драган Јанков (2004), Драган Војводић, Живко Грозданић и Милан Блануша (2007) у продукцији галерија „Бел арт“ и „Златно око“, а у продукцији КЦНС Ненад Игњатовић (2016), Ана Новаковић, Маја Ердељанин (2019). У Новом Саду излагали су од 2005. године уметници из Дортмунда: Aleksandar Pol, Gudrun Katke, Janka Thiemann, Gine Selle, Michael Odenwaeller, Wolfgang Schmidt... У оба града представљани су истакнути уметници и у оквиру групних изложби: „Дортмундска група“ (2018), „Камен-папир-маказе“ (2019), Фестивал застава „Дунавских дијалога“ (2005, 2006, 2017).

Од 2022. године за два побратимљена града заједничка је и титула Европске престонице културе, Дортмунд ју је понео 2010. године заједно с још неколико градова рурске области. И данас са великом пажњом и поносом развијају пројекте започете у тој години, попут зграде „Дортмундер У“, бивше градске пиваре која је данас дом Музеја савремене уметности „Оствал“ (Ostwall Museum), неколико бироа градских културних тела, Универзитета за примењену уметност, Центра за креативну економију, биоскопа и ресторана... При том због свог габарита и двадесетчетворочасовне видео-инсталације на крову постао је и визуелно препознатљив градски оријентир.

Годину Европске престонице културе Нови Сад је обележила, између осталог, нова сарадња са Дортмундском групом (Dortmunder Gruppe). У оквиру званичног програма ЕПК – Нови Сад 2022, у склопу програмског лука „Дунавско море“, у Културном центру Новог Сада организоване су две изложбе и реализован пројекат са децом из ПУ „Радосно детињство“.

Удружење „Дортмундска група“ настало је 1956. године, као наследник удружења „Дортмундско уметничко удружење“ (Dortmunder Künstlervereinigung), које се 1934. године распало, након четрнаест година рада, због одбијања сарадње са нацистима. Након рата и дужег процеса борбе са цензуром и уништавањем уметничких дела, дортмундски уметници успели су да се укључе у токове модерне уметности и оснују поново своје удружење, па од 1957. године оно обухвата уметнике свих ликовних дисциплина: сликарства, скулптуре, графике, нових медија. Као основну делатност ово

удружење је одредило приређивање изложби и зато су врло брзо развили веома живу мрежу сарадничких удружења широм Немачке, а затим и у другим земљама. Сваке године, Дортмундска група направи барем једну изложбу у иностранству и приреди узвратну изложбу у свом граду. Од 1961. године остварене су размене с уметницима из Данске, Енглеске, Француске, Грчке, Холандије, Израела, Летоније, Литваније, Аустрије, Пољске, Румуније, Шпаније, Русије, Србије и Мађарске.

Дугогодишња плодна сарадња са Дортмундском групом наставила се током августа 2022. године самосталном изложбом „Знакови – симболи – боје“ уметника Александра Пола у Ликовном салону КЦНС. Овај сликар, графичар, фотограф и слободни уметник изложио је своје модуларне слике и једну инсталацију. Провео је месец дана у Новом Саду у припреми изложби, на завршетку пројекта са децом из новосадских вртића и у остваривању контаката са локалном сценом. Паралелно с изложбом овог уметника, у Клубу „Трибина младих“ отворена је изложба 23 члана „Дортмундске групе“ под називом „Биг банер фестивал“ међу којима су и радови следећих уметника: Mariana González Alberti, Martin Becker, Pia Bohr, Jan Bormann, Marlies Blauth, Maria Teresa Crawford Cabral, Era Freidzon, Sabine Held, Gudrun Kattke, Erwin Löhr, Dina Nur, Michael Odenwaeller, Brian John Parker, Monika Pfeifer, Alexander Pohl, Christian Psyk, Erika A. Schäfer, Wolfgang Schmidt, Roul Schneider, Claudia Terlunen, Rosa Fehr-Von Ilten, Birgit Feike, Lutz Kemper.

BIG BANNER FESTIVAL одржан на Феникс Весту од априла до септембра 2021. године као реакција на отказивање изложби и затварање музеја и галерија услед пандемије. Овај пројекат био је начин да уметници поново пронађу пут једни до других, али и до своје публике. Чланови Дортмундер групе потражили су необичне изложбене локације у жељи да покажу своје присуство у времену изолације и социјалне дистанцираности, па су приредили изложбу на отвореном. Уз подршку НРВ УРБАН-а на Феникс Весту организовали су презентацију уметничких дела на отвореном. Свако од уметника представио се са по неколико дигиталних принтова са репродукцијама својих радова. 83 транспарента димензија 180 x 140 cm постављена су на ограде дуж Конрад-Аденауер алеје. Претходне године на том месту приказана су 83 мотива димензија 1,80 x 1,40 метара. Ове године у Новом Саду изложена су тек 23 банера, од сваког аутора и члана удружења по један рад.

Током трајања изложбе, у галерији КЦНС публика је могла да види неколико документарних и ауторских филмова о раду Дортмундске уметничке групе. Између осталог, приказан је и филм немачког уметника Дирка Баксмана (Dirk Baxmann) „Twinning art connections“ који говори о гостовању чланова Дортмундске групе у Новом Саду, изложби у Клубу „Трибина младих“ септембра 2018. године, и њиховом упознавању с уметничком сценом Новог Сада.

У намери да међусобну удаљеност у километрима умање, а дужину сарадње продуже и континуитет размене културних пројеката учине извеснијим, већ сада су у реализацију једног од њих укључени најмлађи Новосађани, не само као публика, већ и као актери. За крај овогодишњег сусрета у холу КЦНС реализован је мозаик у оквиру једногодишњег пројекта „Наш Дунав“, а у сарадњи са ПУ „Радосно детињство“, галеријом „Бел арт“ и Дортмундском групом. Мозаик је свечано откривен уз присуство

градских званичника и медија. Након отварања публика је могла да погледа и скице и упозна се с током овог интерактивног пројекта ликовно-едукативне радионице за децу предшколског узраста. Од септембра 2021. до августа 2022. године деца предшколског узраста су на облацима сликала своје импресије о Дунаву, очувању флоре и фауне, заједно са својим менторима размишљала о Новом Саду у каквом би желели да живе у будућности, развијала критичко и самостално мишљење. Током читавог процеса, ликовне педагошкиње Јелена Тишма, Данијела Вимић и Милана Богуновић предводиле су рад 348 учесника из дванаест вртића, који су на крају са оправданим поносом својој публици показивали свако свој део великог мозаика.